

Wordt mijn
pensioen altijd
geïndexeerd?

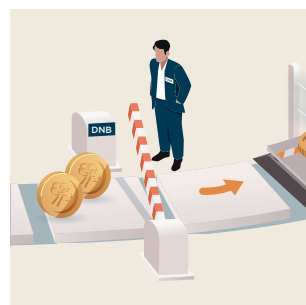
Antwoorden

Magazine voor pensioengerechtigden

Zomer 2026

Ivar Roeleven (57) volgt scherp wat pensioenfondsen doen met hun beleggingen.

Wanneer kunt u welke vervolgstappen verwachten?

Bestuurder Peter van Meel in gesprek met oud-ING'er Helma Burgmeijer over indexatie.

Pensioenfonds ING belegt al jaren met oog voor mens, milieu en goed bestuur.

Inhoud

Waarom zijn de rendementsverschillen tussen pensioenfondsen zo groot?

4

Vroeger lagen de rendementen van pensioenfondsen dicht bij elkaar. Nu lopen ze soms tot wel 10 procent uiteen. Ivar Roeleven vraagt het Fonds om uitleg.

Op weg naar het nieuwe pensioen

6

Per 1 juli 2027 stapt het Fonds over op het nieuwe pensioenstelsel. Een tijdlijn met de vier belangrijkste stappen tot die datum.

To the Point

8

In deze vaste nieuwsrubriek vindt u korte berichten die voor u van belang kunnen zijn.

Heeft Pensioenfonds ING altijd geïndexeerd?

10

Pensioenfonds ING wist de pensioenen de afgelopen jaren steeds te verhogen. Helma Burgmeijer vraagt bestuurder Peter van Meel hoe dat lukte en wat het nieuwe stelsel betekent voor de koopkracht.

Antwoorden op uw vragen over het nieuwe pensioenstelsel

12

Wat gebeurt er met uw pensioenpot als u overlijdt? En hoe goed is uw uitkering beschermd tegen schommelingen? We geven antwoorden op enkele veelgestelde vragen.

Hoe Pensioenfonds ING bedrijven in beweging brengt

14

Verantwoord beleggen en een waardevast pensioen gaan bij Pensioenfonds ING hand in hand. Enkele markante voorbeelden van beleggingen die bijdragen aan een duurzamere wereld.

Colofon

Antwoorden, het magazine van Stichting Pensioenfonds ING, verschijnt drie keer per jaar en is bestemd voor alle deelnemers van het Fonds. Met dit magazine geeft het Fonds u antwoorden op vragen over uw pensioen en actuele thema's.

Eindredactie: Bestuursbureau Pensioenfonds ING • **Concept & realisatie:** Reach Communications, Baarn • **Beeld:** Marco Hofsté, Ivo van IJendoorn

Reageren?

Wilt u reageren op de inhoud van dit magazine? Of wilt u een volgende keer meewerken aan dit blad? Stuur dan een e-mail naar communicatie@pfing.nl.

Een mijlpaal bereikt

Deze zomereditie van *Antwoorden* verschijnt vlak na een mijlpaal voor Pensioenfonds ING. Dit voorjaar heeft het Bestuur het definitieve besluit genomen om over te gaan naar het nieuwe pensioenstelsel. Daarmee sluiten we een jarenlange voorbereiding af. We weten nu precies waar we naartoe werken: 1 juli 2027.

De vraag die u natuurlijk bezighoudt, is wat dit concreet voor u betekent. De verwachting is dat iedereen erop vooruitgaat. Een deel van onze buffers gaat bij de overstap naar de persoonlijke pensioenvermogens. Voor pensioengerechtigden betekent dat direct een hogere uitkering. Dat we dit kunnen realiseren, is geen toeval. We hebben in het huidige stelsel jarenlang stevige buffers opgebouwd en konden de pensioenen tot en met 2025 elk jaar laten meegroeien met de inflatie. Met die solide basis stappen we het nieuwe stelsel in. Niet voor niets heet ons jaarverslag over 2025 'Goed voorbereid op de toekomst'.

Wat mij opvalt in de gesprekken die ik voer, is dat veel zorgen niet over het nieuwe stelsel zelf gaan, maar over de overgang daarnaartoe. Wat gebeurt er met het pensioen dat u heeft opgebouwd? Wanneer hoort u hoeveel u krijgt? Het zijn begrijpelijke vragen. We doen ons best om u daar zo helder en tijdig mogelijk over te informeren. Op nieuwpensioen.pensioenfondsing.nl beantwoorden onze specialisten de meest gestelde vragen in de rubriek 'Vraag van nu'.

Tot slot een woord van dank aan iedereen die in het voorjaar heeft gestemd voor het nieuwe Verantwoordingsorgaan (VO). De uitgebrachte stemmen geven het nieuwe VO een duidelijk mandaat om namens u kritisch mee te kijken. Per 1 juli treedt het nieuwe VO aan, in een belangrijk jaar waarin we de laatste voorbereidingen op de overstap afronden. Ik wens de nieuwe leden veel succes en kijk uit naar de samenwerking.

Heeft u na het lezen van deze editie nog vragen? Neem dan gerust contact met mij op. Voor nu wens ik u een fijne zomer!

Met vriendelijke groet,

Peter van Meel
Algemeen directeur Pensioenfonds ING

petervanmeel@pfing.nl

Ivar Roeleven (57)
Consultant,
voorheen ING en NN

UW VRAGEN, ONZE ANTWOORDEN

Waarom zijn de rendementsverschillen tussen pensioenfondsen zo groot?

Ivar Roeleven werkte jarenlang bij ING en Nationale-Nederlanden in vermogensbeheer.

Tegenwoordig begeleidt hij als consultant asset managers in de Benelux bij hun commerciële strategie: klopt het verhaal, zitten ze bij de juiste mensen aan tafel en benutten ze hun kracht optimaal? Hoewel hij het tempo iets heeft teruggeschroefd – de twaalfurige werkdagen zijn verleden tijd – denkt hij voorlopig niet aan stoppen.

Over zo'n acht jaar verwacht hij zijn eerste pensioenuitkering.

Mijn vraag

“Door mijn achtergrond in vermogensbeheer volg ik goed wat er op beleggingsgebied bij pensioenfondsen gebeurt. Wat mij de laatste jaren opvalt, is dat de rendementsverschillen tussen pensioenfondsen op het risicovolle deel van hun portefeuille steeds verder uiteenlopen. Vroeger zat iedereen in een nagenoeg gelijke wereldwijde aandelenportefeuille en scoorde het ene fonds 9% en het andere 11%. Nu zijn de verschillen veel groter, doordat elk fonds andere keuzes maakt rond duurzaamheid, defensie, regionale spreiding en de mate van actief beheer. De verschillen lopen soms op tot meer dan 10%.

Ik heb hier de afgelopen jaren meerdere keren gedetailleerde vragen over gesteld. Niet omdat ik denk dat het fout gaat, maar omdat ik als deelnemer geen zeggenschap heb over hoe mijn pensioen wordt belegd. Dan wil ik op zijn minst weten of het Fonds zich bewust is van die groeiende

verschillen en of het kan uitleggen waarom bepaalde beleggingskeuzes worden gemaakt. Wat ik geruststellend vind: op mijn eerdere vragen kwamen telkens onderbouwde antwoorden. Uit eigen ervaring weet ik dat dit niet bij alle pensioenfondsen het geval is.”

‘De rendementsverschillen lopen soms op tot meer dan 10%. Dan wil ik weten: waarom maakt het Fonds bepaalde keuzes?’

Het antwoord van Pensioenfondsen ING

Wim van Iersel, uitvoerend bestuurder en directeur Beleggingen bij Pensioenfondsen ING: “Wij herkennen dat de rendementsverschillen tussen pensioenfondsen toenemen. Waar pensioenfondsen vroeger collectief de markt volgden, maken ze nu scherpere eigen keuzes, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en spreiding. Die keuzes kunnen leiden tot meer uiteenlopende uitkomsten, zeker in jaren waarin marktontwikkelingen sterk verschillen per sector of regio.”

Focus op een gesloten fonds

“Bij Pensioenfondsen ING bestaat de beleggingsportefeuille uit twee delen. Het grootste deel, zo'n 70 procent, zit in de matchingportefeuille. Dit zijn staatsobligaties en rentederivaten die het renterisico op de pensioenverplichtingen afdekken. Dat is voor ons essentieel: wij zijn een gesloten pensioenfonds en onze deelnemerspopulatie vergrijst. Er worden geen

nieuwe pensioenpremies meer in het Fonds gestort, dus we moeten uiterst zorgvuldig omgaan met het vermogen dat er is. De overige circa 30 procent zit in de returnportefeuille, waarmee we extra rendement nastreven via aandelen, vastgoed, bedrijfsobligaties en een kleine positie in private equity. Over 2025 behaalde deze portefeuille een rendement van 3,5 procent.”

Stabieler koersverloop

“Het feitelijke beleggen laten we over aan gespecialiseerde beheerders. Met hen maken we per opdracht strikte afspraken over de beleggingsstijl en de meetlat waarlangs we de resultaten leggen. Zo kiezen we voor een deel van de aandelen bewust voor een defensievere aanpak. Dat betekent dat we mikken op minder sterke waardedalingen als het slecht gaat op de beurs, maar we accepteren ook dat we minder hard stijgen als de koersen pieken. Rust en stabiliteit staan daarbij voorop.”

Gedragen door deelnemers

“We maken ook in ons duurzaamheidsbeleid scherpe keuzes: geen tabak,

geen controversiële wapens, geen olie en een CO₂-reductie volgens het Parijs-akkoord. We toetsen onze afwegingen regelmatig bij onze deelnemers via onderzoek, zowel als het gaat om duurzaamheid als om risicobereidheid. Uiteindelijk zijn de uitkomsten van deze peilingen doorslaggevend voor ons beleid. Het gaat immers om uw pensioengeld. Onze financiële doelstelling, het uitkeren van een door de jaren heen waarde-vast pensioen, staat voorop. Dat proberen we op een verantwoorde en duurzame manier te bereiken.”

Kortom: rendementen van pensioenfondsen kunnen niet zonder meer met elkaar worden vergeleken. Ze hangen mede af van de hoeveelheid risico die de fondsen en hun deelnemers bereid zijn te nemen.

Heeft u vragen over het beleggingsbeleid of andere pensioenonderwerpen? Het Bestuur is bereikbaar via e-mail. Daarnaast publiceren we op onze website regelmatig over actuele beleggingsthema's.

Wanneer kunt u welke vervolgstappen verwachten?

Pensioenfonds ING bereidt zich voor op de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. De overstap staat gepland voor 1 juli 2027. Wat merkt u daar de komende tijd van? Deze tijdlijn laat stap voor stap zien wat u in de aanloop naar de overstap kunt verwachten en wat er daarna gebeurt.

Online poll: wat weet u over het nieuwe pensioenstelsel?

Pensioenfonds ING gaat op 1 juli 2027 over op het nieuwe pensioenstelsel. Op onze website niewwpensioen.pensioenfondsing.nl testen we doorlopend uw kennis over deze overstap. De laatste poll werd ingevuld door 1.362 mensen (963 gepensioneerden en 399 deelnemers).

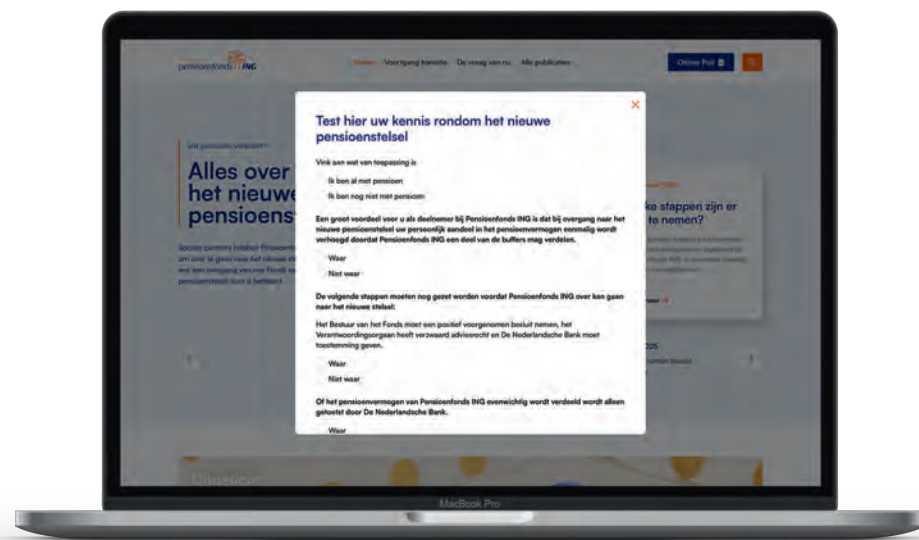
De grote lijnen van het nieuwe pensioenstelsel zijn bij de meesten bekend. Zo weet twee derde (66,4%) dat de lange aanloop onvermijdelijk is door de vele betrokken partijen en de benodigde toetsing door toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB). Ook weet bijna acht op de tien (78,5%) dat stoppen met werken vóór of ná de overgang naar het nieuwe stelsel in de regel geen verschil maakt voor hun pensioen. En 68,4% is ervan op de hoogte dat de reguliere overlijdensuitkering behouden blijft: nabestaanden ontvangen eenmalig twee keer het maandbedrag van het pensioen.

Het valt op dat slechts 23,4% weet dat het Fonds straks méér risico neemt met beleggen. Het aandeel risicovolle

beleggingen, zoals aandelen en vastgoed, stijgt van gemiddeld 30% nu naar bijna 50%. Hoe jonger u bent, hoe meer risico het Fonds neemt. Jongere deelnemers hebben immers meer tijd om tegenvallers op te vangen. Voor uw uitkering betekent dit dat die meer meebeweegt met de economie. Om dalingen van de pensioenuitkering

zoveel mogelijk te voorkomen, worden rendementen over drie jaar gespreid en houdt het Fonds een solidariteitsreserve aan.

Meer weten over het nieuwe pensioenstelsel? Kijk op niewwpensioen.pensioenfondsing.nl.

U koos het nieuwe Verantwoordingsorgaan

De verkiezingen voor het nieuwe Verantwoordingsorgaan (VO) van Pensioenfonds ING zijn afgerond. De opkomst lag gemiddeld op 15 procent. Wij bedanken iedereen die heeft gestemd.

Namens de pensioengerechtigden en gewezen deelnemers nemen Saskia Geraeds, Esther Grondijs, Annelies Hart, Cindy Lo-A-Tjong, José Schoel en Mirella Visser zitting in het VO.

Namens de deelnemers in dienst van ING en NN zijn dat Jenny Drost en Tom de Jonge. Remco Brand en Paul Lahaije zijn (her)benoemd namens de werkgevers.

Het nieuwe VO start op 1 juli 2026. Meer over het VO leest u op pensioenfondsing.nl/vo

Mis geen enkele update!

Wilt u het laatste nieuws en exclusieve updates van Pensioenfonds ING ontvangen? Bijvoorbeeld over de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel en wat dit betekent voor uw pensioen? Laat dan uw e-mailadres bij ons achter.

Registreer uw e-mailadres door in te loggen op uw persoonlijke omgeving Mijn Pensioen, via pensioenfondsing.nl. Daar meldt u zich ook aan voor onze digitale nieuwsbrief en e-mailservice.

Pensioenweetje: wat betekent een variabel pensioen?

In de nieuwe pensioenregeling krijgt u straks een variabel pensioen. Dat betekent dat uw levenslange uitkering jaarlijks kan veranderen. Het Fonds blijft namelijk beleggen met uw pensioenkapitaal. Bij goede beursresultaten kan uw pensioen stijgen, maar bij slechte resultaten kan het ook dalen.

Uw nieuwe pensioenbedrag wordt elk jaar berekend met de gegevens van 1 januari en gaat vervolgens op 1 april in. U krijgt uiterlijk een maand van tevoren bericht over de nieuwe hoogte van uw uitkering. U weet dus in maart al exact wat u vanaf april op uw rekening gestort krijgt.

Goed om te weten: omdat uw uitkering jaarlijks kan wisselen, kan dit invloed hebben op de belasting die u betaalt en op eventuele toeslagen die u ontvangt.

Meer weten over de nieuwe regeling? Kijk op niewwpensioen.pensioenfondsing.nl.

Wanneer ontvangt u uw pensioen?

Pensioenfonds ING maakt uw pensioen iedere maand over op de 23ste. Op die dag staat het bedrag op uw bankrekening. Valt de 23ste in het weekend of op een feestdag? Dan ontvangt u uw pensioen vóór het weekend of vóór die feestdag.

De exacte betaaldag voor 2026 vindt u op pensioenfondsing.nl/betaaldag-pensioen.

Vragen? Wij helpen u graag

Carolijn en haar collega's beantwoorden graag uw vragen.

Zo kunt u ons bereiken:

pensioenloket@pensioenfondsing.nl

088 - 116 2405,
elke werkdag van 8.30 tot 17.00 uur.

pensioenfondsing.nl:
u kunt chatten via de website of
u gebruikt het contactformulier om
ons uw vraag door te geven.

IN GESPREK MET BESTUURDER PETER VAN MEEL

Heeft Pensioenfonds ING altijd geïndexeerd?

Pensioenfonds ING heeft het afgelopen jaar hard gewerkt aan de voorbereiding op de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. De beoogde datum is 1 juli 2027. De sterke financiële positie van het Fonds speelt een belangrijke rol bij het besluit om over te gaan. Die positie blijkt onder meer uit het feit dat de pensioenen de afgelopen jaren altijd zijn geïndexeerd.

Naar aanleiding van de geplande overstap naar het nieuwe pensioenstelsel sprak Helma Burgmeijer, voormalig ING-medewerker, met bestuurder Peter van Meel. In het gesprek gingen zij in op de vraag hoe het Fonds erin is geslaagd om steeds te indexeren en welke veranderingen het nieuwe pensioenstelsel met zich meebrengt.

Met een glimlach stappen Helma en Peter de ruimte binnen voor het gesprek. De sfeer is ontspannen; buiten hebben ze elkaar tijdens de fotoshoot al gesproken. Voor Helma is dit deel van Amsterdam geen onbekend terrein: “Ik werkte bijna twintig jaar bij ING. Ik begon in het kantorennet en was vervolgens langere tijd actief op de HR-afdeling. In mijn laatste jaren werkte ik als consultant bij het mobility center. Na mijn vertrek in 2015 ging ik aan de slag als zzp’er en werkte ik voor verschillende werkgevers.”

Waardevast en koopkrachtig pensioen realiseren

Helma trapt af met de vraag hoe Pensioenfonds ING in het huidige stelsel zorgt voor een waardevast en koopkrachtig pensioen. “Het Fonds maakt gebruik van behaalde rendementen om de inflatie bij te houden”, licht Peter toe. “Wanneer het behaalde rendement lager is dan de inflatie, kunnen we via reserves de pensioenen aanvullen of verhogen om de koopkracht over de jaren heen zo veel mogelijk te behouden.”

Waardoor kon Pensioenfonds ING altijd indexeren?

Indexatie is nooit gegarandeerd, benadrukt Peter. Toch lukt het Pensioenfonds ING steeds om te indexeren. Dit komt niet alleen doordat het Fonds een sterke financiële positie heeft, maar ook doordat Pensioenfonds ING anders met risico’s is omgegaan dan veel andere pensioenfondsen. Zo kon Pensioenfonds ING rentedalingen beter opvangen dan veel andere fondsen. Dat komt doordat het Fonds beleggingen heeft met een vergelijkbare rentegevoeligheid

‘Bij hogere inflatie kan de solidariteitsreserve worden ingezet om de koopkracht te behouden’

als de pensioenverplichtingen (de uit te keren pensioenen), waardoor bezittingen en verplichtingen groten-deels gelijk bewegen en de dekkingsgraad minder hard wordt geraakt. Daarnaast heeft het Fonds veel inflatiedekking via beleggingen die meebewegen met hoge inflatie, wat vooral in 2022 gunstig uitpakte.

Bescherming tegen dalende uitkeringen

Een vraag die Helma nu vooral bezighoudt, is hoe haar pensioen in het nieuwe stelsel zal meegroeien met de inflatie. Wat goed is om te weten, benadrukt Peter, is dat het woord ‘dekkingsgraad’ in het nieuwe stelsel geen functie meer heeft. Hij licht toe: “We gaan het vermogen iets risicovoller beleggen om een hoger rendement

te behalen. Uit onderzoek blijkt dat deelnemers bereid zijn iets meer risico te nemen om hun koopkracht te behouden.” In plaats van indexatie op basis van de financiële buffers van het Fonds, gaan de pensioenen directer omhoog of omlaag, afhankelijk van de behaalde rendementen. Dat betekent dat pensioenen sneller kunnen meebewegen met economische ontwikkelingen.

“We hebben voor het nieuwe pensioenstelsel gekozen voor een solidaire regeling met een solidariteitsreserve. Met deze reserve voorkomen we dat uitkeringen direct dalen bij tegenvallende rendementen. Bij hogere inflatie kan een deel van deze solidariteitsreserve worden ingezet om de koopkracht zo veel mogelijk te behouden.”

Overzicht toeslagverlening afgelopen 10 jaar

Datum	Toeslag o.b.v. prijsindex	Inflatie (afgeleide prijsindex okt-okt)
01-01-2026	3,00% (gemaximeerd)	3,01%
01-01-2025	2,58% (volledig)	2,58%
01-01-2024	12,00% (verrekend met onderstaande verhoging)	-1,98%
01-01-2023	8,00% (3,00% + 5,00%)	16,93%
01-01-2022	3,00% (gemaximeerd)	3,28%
01-01-2021	1,12% (volledig)	1,12%
01-01-2020	1,73% (volledig)	1,73%
01-01-2019	1,68% (volledig)	1,68%
01-01-2018	1,34% (volledig)	1,34%
01-01-2017	0,36% (volledig)	0,36%
01-01-2016	0,44% (volledig)	0,44%

Tot 2022 gold voor sommige deelnemers de loonindex van ING of NN.

Scan de QR-code voor het volledige overzicht.

INVLOED UITOEFENEN VOOR MENS, MILIEU EN GOED BESTUUR

Hoe Pensioenfonds ING bedrijven in beweging brengt

Pensioenfonds ING belegt al jaren met oog voor mens, milieu en goed bestuur. Met de resultaten uit deze beleggingen bewijst het Fonds dat verantwoord en duurzaam beleggen hand in hand kan gaan met de financiële doelstelling van een door de jaren heen waardevast pensioen. Want die doelstelling staat voorop. In dit artikel besteden we aandacht aan enkele markante voorbeelden van beleggingen waarmee we proberen bij te dragen aan een duurzame wereld.

Een duurzamere wereld bereik je niet met speldenprikjes. Daar is meer voor nodig. Pensioenfonds ING draagt daaraan bij vanuit het beleid Verantwoord en duurzaam beleggen.

Ontbossing terugdringen

Zo spreken we bedrijven via engagement aan op een duurzame en verantwoorde bedrijfsvoering en vragen we hen bij te dragen aan het terugdringen van ontbossing. Binnen ons ESG-risicobeheer is dit onderdeel van

onze inspanningen binnen de pijler ‘Environmental’ (milieu), naast de twee andere pijlers ‘Social’ (sociaal) en ‘Governance’ (goed bestuur).

Biodiversiteit is belangrijk voor de gezondheid van ecosystemen en het welzijn van mensen. Het vormt een complex systeem waarin al het leven – dieren- en plantensoorten en mensen – elkaar ondersteunt. Ontbossing is wereldwijd een belangrijke oorzaak van biodiversiteitsverlies. Twee

derde van de ontbossing vindt plaats in Brazilië, Congo en Indonesië. Die landen worden daardoor onevenredig zwaar getroffen. Land- en bosbouw en veeteelt zijn belangrijke drijfveren van ontbossing. Dat heeft onder meer te maken met de wereldwijde vraag naar rundvlees, soja en palmolie.

Met een gericht engagement-programma zetten we in op het terugdringen van ontbossing. Daarmee proberen we biodiversiteit in stand te

houden vanuit onze rol als grote belegger namens de deelnemers van het Fonds. Zo willen we eraan bijdragen dat de belangrijke rol van bossen in klimaatregulatie, koolstofopslag en waterzuivering behouden blijft. Als we ontbossing als maatschappij niet weten te stoppen, heeft dat op termijn wereldwijd schadelijke gevolgen.

Juist in de landen die het zwaarst door ontbossing worden getroffen, hebben we zeven ondernemingen geselecteerd waarmee we actief in gesprek gaan. Vanuit onze invloed als aandeelhouder proberen we beleidswijzigingen te bevorderen en bedrijven concrete maatregelen te laten nemen om ontbossing tegen te gaan.

Kraft Heinz

Een van de ondernemingen waarmee we in gesprek zijn, is Kraft Heinz, een wereldwijd actieve voedingsmiddelenproducent. Het concern is in ons land onder meer bekend van Philadelphia zuivelproducten, Honig pasta en Heinz ketchup.

Het management van Kraft Heinz onderkent de risico's van ontbossing in zijn toeleveringsketens, onder andere bij palmolie, soja, rundvlees en cacao. Het bedrijf heeft daarom meerdere doelstellingen geformuleerd. Zo wilde Kraft Heinz in 2025 ontbossingsvrije productieketens realiseren. Volgens het duurzaamheidsverslag over 2025 koopt het bedrijf 100% duurzame palmolie in, maar over soja, rundvlees, cacao en koffie rapporteert het nog onvoldoende om vast te stellen of de doelstelling van ontbossingsvrije productieketens is behaald. Het bedrijf streeft ernaar om uiterlijk in 2030 volledig over te stappen op productie-methoden die geen schade meer toebrengen aan natuurlijke ecosystemen.

Hoewel het bedrijf doelstellingen heeft geformuleerd en zich gecommitteerd lijkt te hebben, zijn er nog verbeterpunten. Volgens de internationaal erkende Forest 500-ranking krijgt Kraft Heinz een goede score op beleid en inzet rond ontbossing, maar schort het nog stevig aan bewijs van implementatie en verificatie (rapportage) over de voortgang. Daar blijven we in onze dialoog aandacht voor vragen.

Respect voor de menselijke factor

Binnen de pijler ‘Social’ (sociaal) spreken we ondernemingen onder meer aan door aandeelhoudersvoorstellen van andere partijen te steunen. Zo hebben we samen met andere aandeelhouders het management van Marks & Spencer Group – een van oorsprong Britse warenhuisketen, bekend om kleding, woonartikelen en voedingsmiddelen – gevraagd om specifiek te rapporteren over het personeelsbeleid.

Ons doel was om meer openheid te krijgen over loonstructuren, het aantal medewerkers dat onder het sociaal minimum werkt, personeelsverloop en andere elementen die inzicht geven in een eerlijke werkomgeving. Pensioenfonds ING steunde deze resolutie omdat meer openheid nodig is voor een goede beoordeling van de sociale risico's bij Marks & Spencer. Dat dit nodig is, blijkt uit de weigering van het management om mee te werken; zij verwezen naar bestaande rapportages. 30,7% van de aandeelhouders steunde het voorstel en gaf daarmee een duidelijk signaal af voor verbetering.

Invloed als aandeelhouder

Een aandeelhoudersvoorstel is een formeel verzoek of aanbeveling van één of meer aandeelhouders aan het bestuur van een bedrijf om actie te ondernemen. Hiermee oefenen aandeelhouders invloed uit op het bedrijfsbeleid en brengen ze onderwerpen op de agenda van de algemene vergadering van aandeelhouders. Tijdens die vergadering stemmen de aandeelhouders over het voorstel.

De mensenrechtenrisico's van Microsoft

Transparantie, dit keer over mensenrechtenrisico's, stond ook centraal in twee verzoeken van aandeelhouders aan het management van Microsoft. We steunden het verzoek om te rapporteren over risico's rond

‘Een duurzame wereld bereik je niet met speldenprikjes. Daar is meer voor nodig’

datacenters in landen met serieuze mensenrechtenproblemen, zoals Saoedi-Arabië. 27,5% van de aandeelhouders stemde voor. Samen met Pensioenfonds ING gaf een aanzienlijk deel van de beleggers daarmee duidelijk te kennen risicobeoordeling in hoog-risicolanden belangrijk te vinden.

Een net zo krachtig signaal, met 26,3% steun, gaven wij samen met andere aandeelhouders aan Microsoft met een verzoek om te rapporteren over de effectiviteit van hun processen om misbruik van AI- en cloudproducten te voorkomen. Berichten over mogelijk misbruik van technologie door de Israëlische strijdkrachten vormden de aanleiding voor dit verzoek.

Het management van Microsoft verwierp beide voorstellen en negeerde daarmee dringende oproepen van ruim een kwart van de aandeelhouders om transparanter te worden over mensenrechtenrisico's.

De aanhouder wint

Het beïnvloeden van het ESG-beleid van multinationals is niet eenvoudig en vereist dat dringende onderwerpen keer op keer door aandeelhouders op de agenda worden gezet.

Vanuit Pensioenfonds ING voeren we die dialoog behalve via engagement en aandeelhoudersvoorstellen nog op andere manieren die we hebben verwoord in het beleid Verantwoord en duurzaam beleggen. Dat beleid vind u op onze website (pensioenfondsing.nl/transparant-over-duurzaam). Stap voor stap boeken we zo resultaat op weg naar een duurzamere wereld, met oog voor onze financiële doelstellingen.

Uw vragen, onze antwoorden

Veel deelnemers vragen zich af wat de overgang naar het nieuwe stelsel betekent voor hun pensioen. Er verandert immers veel met de komst van de nieuwe regels. "Wat gebeurt er met mijn pensioenpot als ik overlijd?" "Hoe goed is mijn uitkering straks beschermd tegen schommelingen?" En: "Met welk pensioenvermogen start ik?"

We horen deze vragen elke week via de telefoon, e-mail en tijdens bijeenkomsten. Daarom beantwoordt Pensioenfonds ING ze in de 'Vraag van nu', een online rubriek op

'Voor het risico dat de ene deelnemer langer leeft dan de andere, bouwt het Fonds reserves op'

Pensioenjurist Marc Kubben

nieuwpensioen.pensioenfondsing.nl. Onze experts geven daar heldere antwoorden op uw vragen. In dit artikel blikken we terug op de belangrijkste vragen van het afgelopen jaar.

Vraag 1

Wat gebeurt er met mijn pensioenpot na mijn overlijden?

Uw persoonlijke aandeel in het pensioenvermogen vervalt bij overlijden aan het collectief, net als in het huidige stelsel. Het opgebouwde vermogen van deelnemers die eerder overlijden, wordt gebruikt om pensioenen van deelnemers die langer leven veilig te stellen. Voor het risico dat sommigen langer leven dan gemiddeld, bouwt het Fonds reserves op. Als uw persoonlijke aandeel onverhoopt zou opraken, vult het Fonds uw uitkering aan vanuit de collectieve reserves. Het collectieve karakter van het pensioenfonds blijft dus behouden.

'Door het rendement door drie te delen, haal je de pieken en dalen eruit'

Actuaris Henk Bruins

Vraag 2

Hoe vaak verandert mijn pensioen?

Uw pensioenuitkering wordt in het nieuwe stelsel, net als nu, maximaal één keer per jaar aangepast. We spreiden de rendementen over drie jaar om grote schommelingen te dempen. Daarnaast is er een solidariteitsreserve van 10% van het totale vermogen. Deze reserve is er specifiek voor gepensioneerden om dalingen van de uitkering bij negatieve rendementen te voorkomen. Ook kan deze reserve worden ingezet bij onverwacht hoge inflatie die niet door de rendementen kan worden gecompenseerd.

Vraag 3

Met welk pensioenvermogen start ik?

Uw nieuwe startkapitaal bestaat uit uw huidige pensioenaanspraken, zoals vermeld op uw laatste uniform pensioenoverzicht (UPO). Daar bovenop krijgt u een extra verhoging uit de buffers die het Fonds in het nieuwe stelsel niet langer verplicht hoeft aan te houden.

Dankzij de sterke financiële positie van het Fonds krijgt elke leeftijdsgroep naar verwachting een extra opslag. Deze verhoging geldt ook voor het nabestaandenpensioen. Omdat u al met pensioen bent, blijven de verdere voorwaarden voor uw partner ongewijzigd.

In het najaar van 2026 ontvangt u uw laatste UPO volgens de huidige regels. Vóór de zomer van 2027 sturen wij u een persoonlijke schatting van uw nieuwe pensioen. De definitieve bedragen volgen rond de overgangsdatum van 1 juli 2027.

'Iemand die naar verwachting nog drie jaar te leven heeft, kijkt anders naar een termijn dan iemand die nog veertig jaar te gaan heeft'

Voorzitter VO José Schoel

Vraag 4

Welke rol speelde het Verantwoordingsorgaan (VO) bij het besluit om over te gaan?

Het VO hield tijdens het proces vast aan een spreidingstermijn van tien jaar voor de verdeling van rendementen, in plaats van de twintig jaar die sociale partners eerder voorstelden. De spreidingstermijn bepaalt hoe de huidige buffers worden verdeeld: hoe langer de termijn, hoe groter het deel dat naar jongere deelnemers gaat. Het Bestuur is meegegaan in de voorkeur van het VO, na berekeningen van de actuaris. Het VO wilde hiermee zorgen voor een evenwichtiger balans tussen de verschillende generaties en voorkomen dat de verdeling van het vermogen onnodig nadelig uitpakt voor oudere deelnemers.

HET PENSIOENPOTJE VAN CHRISTIAN (69)

'We zijn een bankstel, zo noemen we dat mooi'

Hij ontvangt pensioen, maar werkt nog altijd drie dagen per week als hypotheekadviseur. Helemaal stilzitten? Daar is Christian (69)* nog niet aan toe. Maar het leven is wel ruimer geworden. In tijd én in geld.

Op 1 september 1977 begon hij bij de Nederlandse Middenstandsbank, later ING. "Daar heb ik gewerkt totdat ik er in 2020 vertrok." Omdat hij WW ontving moest Christian solliciteren. "Ik had nooit verwacht dat iemand nog interesse zou hebben in zo'n oude baas, maar dat viel achteraf mee." Sinds 2021 werkt hij bij De Hypotheekshop.

Pensioen ontvangt hij inmiddels ook, naast zijn inkomen. Daar zit één nadeel aan: "Ik betaal heel veel belasting." Zijn inkomen bestaat uit salaris, AOW en pensioen van zowel Pensioenfonds ING als ING CDC Pensioenfonds. Zijn vrouw, die hij ooit bij ING leerde kennen, is ook gepensioneerd. Samen houden ze na aftrek van alle vaste kosten elke maand zo'n € 2.200 over; zonder het inkomen van De Hypotheekshop.

Financieel geeft dat ruimte. Wat Christian nu verdient, zetten ze apart. Ook hun uitgavenpatroon veranderde. Ze gaan regelmatig op reis – recent naar IJsland en binnenkort naar Japan – en gaan vaker uit eten, naar musicals en muziekavonden. "Dat soort beslissingen neem je makkelijker als je weet dat je het kunt dragen."

Toch blijft hij nuchter. "We hebben ook een periode gehad waarin we onze dubbeltjes moesten omdraaien. Dus we doen geen onbezonnen dingen." Eind 2026 wil Christian stoppen met werken. "Ik word dan bijna 70 en heb 50 jaar gewerkt. Dan is het ook wel mooi geweest."

Het pensioenpotje De maandelijkse (netto) pensioeninkomsten van Christian (en partner).

2x AOW

€ 867,70

Pensioenfonds ING

€ 3.436,89

ING CDC Pensioenfonds

€ 479,01

Pensioenfonds ING partner

€ 493,44

Totaal

€ 6.144,74

* Echte naam bij de redactie bekend.